

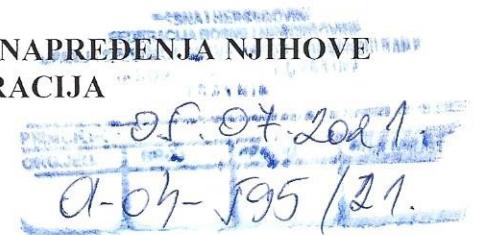

This project is
funded by the
European Union

TWINNING PROJECT
Empowerment and further support to the Parliaments of
Bosnia and Herzegovina in EU integration tasks

AKCIJSKI PLAN ZA KANTONALNE SKUPŠTINE U CILJU UNAPREĐENJA NJIHOVE ULOGE U PROCESU EUROPSKIH INTEGRACIJA

Uvod

Prvo mišljenje Europske komisije o zahtjevu Bosne i Hercegovine za članstvo u Europskoj uniji objavljeno je u svibnju 2019. godine, a nakon toga je uslijedilo Saopćenje Komisije o obnovljenom pristupu i revidiranoj metodologiji¹ procesa proširenja koje je predstavljeno u veljači 2020. godine. U svjetlu ključnih prioriteta koji su navedeni u prethodno navedenim dokumentima, parlamenti u BiH imaju temeljnu ulogu u intenziviranju svojih odnosa, uz jasno izražavanje posvećenosti europskom procesu i doprinos pravovremenoj i učinkovitoj pripremi za nadolazeće izazove, imajući na umu zajednički cilj: sticanje statusa zemlje kandidata za BiH.

Postojeća složena ustavna struktura Bosne i Hercegovine predviđa sudjelovanje kantona u približavanju zakonodavnih procesa EU njihovim građanima. Kantoni se bave pitanjima i temama koje se tiču svakodnevnice njihovih građana i zakonodavno su tijelo koje je najbliže građanima. Ovo je, do sada, prvi projekt koji ima za cilj osnaživanje kantonalnih skupština s konkretnim znanjima o procesima u EU te stoga prihvatanje zajedničkih prioriteta može imati ne samo suštinsko već i simbolično značenje.

Kontonalne skupštine imaju važnu ulogu u procesu približavanja i integracije u EU. U svjetlu ove uloge, a uslijed različite veličini i gospodarskog potencijala deset kantona u Federaciji BiH, Akcijski plan za kantonalne skupštine, u najboljem slučaju, može ponuditi niz prioriteta, s aktivnostima, mogućnostima i sredstvima za njihovo angažiranje. Svaka kantonalna skupština može ocijeniti svoje mogućnosti i potrebe, donoseći vlastite odluke u svjetlu dogovorenih ciljeva koje odražavaju prihvaćene preporuke.

Sukladno tome, ovaj prvi nacrt takvog Zajedničkog akcijskog plana izrađen je u skladu s naslovima izvješća o preporukama, odnosno:

1. Suradnja u kontekstu europskih integracija u Federaciji Bosne i Hercegovine
2. Podizanje svijesti javnosti
3. Objedinjavanje resursa
4. Kreiranje baza podataka i pratećih informatičkih alata

Pored uzimanja u obzir prihvaćenih preporuka, cilj ovog izvješća je istaći moguće aktivnosti, rješenja, mogućnosti i ideje koji mogu dodatno poboljšati ulogu kantonalnih skupština koju one mogu imati unutar svojih neposrednih izbornih jedinica i u svojim zajednicama napredujući na europskom putu.

¹ Saopćenje Komisije o ‘Unapređenju procesa pristupanja – Vjerodostojna perspektiva EU-a za zapadni Balkan od 5. veljače 2020. godine, odobrena zaključcima Vijeća od 25. ožujka 2020. godine. Europsko vijeće je ove zaključke odobrilo 26. ožujka 2020. godine.

The Project is implemented by the Consortium of the
Hungarian National Assembly, Austrian Parliament and Croatian Parliament

REPUBLIK ÖSTERREICH
Parlament

ORSZÁGGYÜLÉS

Hrvatski Sabor

This project is
funded by the
European Union

TWINNING PROJECT
Empowerment and further support to the Parliaments of
Bosnia and Herzegovina in EU integration tasks

U okviru narednih radnih zadataka stručnjaci tima Twinning projekta razmatrat će ovaj preliminarni nacrt s političkim i administrativnim rukovodstvima svake kantonalne skupštine. Ovaj dokument će, na temelju njihovih komentara, biti preciziran u jesen 2020. godine. Konačni nacrt bit će predstavljen i potpisana na Konferenciji predsjedatelja koja će biti organizirana u Sarajevu u proljeće 2021. godine.

1. Suradnja u kontekstu europskih integracija u Federaciji Bosne i Hercegovine

a. *Suradnja između kantonalnih skupština*

USTANOVITI KONFERENCIJU PREDSJEDATELJA KANTONALNIH SKUPŠTINA S CILJEM PRODUBLJIVANJA SURADNJE I KOORDINACIJE UZ POTPORU USPOSTAVLJANJA KONFERENCIJE GENERALNIH TAJNIKA KANTONALNIH SKUPŠTINA

Kantonalne skupštine usvajaju važne odluke koje utječu na svakodnevni život ljudi u njihovim kantonima. Međutim, one ne funkcioniraju i ne mogu funkcionirati u vakuumu i bez koordinacije i suradnje jednih s drugima, niti je to moguće na federalnoj razini.

Uspostava redovitog održavanja konferencije predsjedatelja kantonalnih skupština može ne samo garantirati stalnu razmjenu političkih mišljenja i stavova, već bi mogla kantone usmjeriti i na pitanja od zajedničkog interesa te potaknuti razmjenu najboljih praksi. Uz to, uspostava takve konferencije može u konačnici dovesti do usklađivanja propisa i zajedničkog razumijevanja u vezi s proceduralnim pitanjima.

Važan zadatak ove konferencije je raspravljati o ključnim pitanjima koja se odnose na europske integracije, kao i identificirati najbolje prakse te istražiti područja u kojima kantoni mogu surađivati. Predsjedavanje sastancima provodi se na temelju rotacije, a o rotaciji će se odlučivati na prvom sastanku Konferencije predsjedatelja, žrijebom. Buduće konferencije mogu se održati osobno ili putem videokonferencija - ovo posljednje može biti isplativo i vremenski učinkovito rješenje te može omogućiti suradnju čak i u slučajevima kada to zahtijevaju složena zdravstvena situacija ili drugi razlozi.

Plodonosna Konferencija predsjedatelja nezamisliva je bez aktivne suradnje generalnih tajnika koji su ključni za prikupljanje i širenje informacija i koordinaciju pravovremenosti zakonodavnih procesa. Dakle, Konferenciji predsjedatelja uvijek prethodi Konferencija generalnih tajnika.

Uspostava redovite konferencije generalnih tajnika pomaže da se razjasne zakonodavna i postupkovna pitanja svakodnevnog rada u kantonalnim skupštinama. Na temelju njihovog rada i prikupljanja informacija pripremaju se i sjednice na političkoj razini, odnosno Konferencije predsjedatelja kantonalnih skupština.

The Project is implemented by the Consortium of the
Hungarian National Assembly, Austrian Parliament and Croatian Parliament

REPUBLIK ÖSTERREICH
Parlament

HRVATSKI SABOR

This project is
funded by the
European Union

TWINNING PROJECT
Empowerment and further support to the Parliaments of
Bosnia and Herzegovina in EU integration tasks

Generalni tajnik Kantonalne skupštine koja predsjedava je taj koji djeluje kao koordinator-inicijator i odgovoran je za komunikaciju u odgovarajućem semestru. Uz to, komunikacija će se u budućnosti voditi i pomoći zajedničkog „cloud“ sustava.

Kantonalna skupština koja predsjedava objedinjuje prijedloge drugih predsjedatelja i/ili generalnih tajnika drugih kantonalnih skupština. Dnevni red se, zatim, finalizira na Konferenciji generalnih tajnika kantonalnih skupština. Pitanja mogu uključivati npr. europske teme; pitanja koordinacije između federalne i kantonalne razine i/ili između kantona o određenim temama; suradnja vlade na pitanjima koja se odnose na EU u različitim kantonima; koncept i metode zajedničkih službi u različitim kantonima; sredstva i tehnički alati za komunikaciju s građanima i za uključivanje civilnog društva.

Generalni tajnik koji predsjedava u datom semestru može, nadalje, pokrenuti sačinjavanje sažetog izvješća iz svake kantonalne skupštine, koji se zatim mogu objediti i proslijediti svim akterima. On/a može koordinirati ankete o pitanjima od interesa za bilo koju stranu, objediti i proslijediti primljene informacije.

Predsjedatelji i generalni tajnici Doma naroda PFBiH i Predstavničkog doma će biti pozvani da na trajnim osnovima sudjeluju na Konferenciji predsjedatelja a i Konferenciji generalnih tajnika.

Cilj Konferencije predsjedatalja je donošenje zajedničke odluke, zajedničkih zaključaka, preporuka ili rezolucija o pitanjima od zajedničkog interesa. Ishod svakog sastanka Konferencije predsjedatelja kantonalnih skupština će biti sažeto zabilježen u obliku pisanih zaključaka ili izjava. Ovi dokumenti mogu poslužiti kao osnov administrativnim strukturama za praćenje određenih tema i zadataka. Ishod svih sastanaka dostavlja se PFBiH. Taj dokument o ishodu sastanka također može uključivati i informacije o temama koje zahtijevaju daljnje ispitivanje izvan kantonalnih skupština i o načinima njihovog provođenja.

Teme se mogu prenijeti na zasebne radne skupine generalnih tajnika ili rukovoditelje jedinica ili radne skupine koje uključuju državne službenike koji posjeduju znanja o konkretnoj temi koja se odnosi na EU, a koje se npr. tiču svih kantona. Konferencija generalnih tajnika, zatim, donosi odluke o dalnjem postupanju u odnosu na konkretnu temu (da li je ponovo staviti na politički dnevni red ili je rješavati na administrativnoj razini).

Pored toga, intenzivnija suradnja između kantonalnih skupština može dovesti do zaključivanja tehničkih sporazuma između kantona o pitanjima iz njihove sfere nadležnosti u vezi s EU, a prednost toga ogleda se u pružanja učinkovitog upravljanja resursima i financijama. O tim sporazumima će biti upoznat i PFBiH.

Kada je riječ o temama koje se odnose na EU, plodonosna suradnja također može dovesti do učinkovite raspodjele poglavila pravne stčevine - u skladu s interesom, veličinom, raspoloživim osobljem i kapacitetima - između kantona. Ova vrsta suradnje može dovesti i do, naprimjer, stvaranja relevantnog informativnog materijala za zajedničku uporabu.

The Project is implemented by the Consortium of the
Hungarian National Assembly, Austrian Parliament and Croatian Parliament

REPUBLIK ÖSTERREICH
Parlament

HRVATSKI SABOR

This project is
funded by the
European Union

TWINNING PROJECT
**Empowerment and further support to the Parliaments of
Bosnia and Herzegovina in EU integration tasks**

b. Suradnja između kantonalnih skupština i Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine

**UVESTI REALNE I PRIHVATLJIVE ROKOVE ZA USVAJANJE MIŠLJENJA KANTONALNIH SKUPŠTINA
ZAJEDNO SA MJERAMA VEĆE VIDLJIVOSTI**

- **DIJALOGA IZMEĐU KANTONALNIH SKUPŠTINA I PFBiH,**
- **KAO I NAKNADNO IZDATIH MIŠLJENJA KANTONALNIH SKUPŠTINA**

Uvažavajući različite interese strana, neophodno je pronaći prihvatljivu ravnotežu kako bi se uzeli u obzir procesi donošenja odluka u ovim skupštinama.

Inspiracija za to može se pronaći u Protokolu 1 uz Ugovor o funkcioniranju Europske unije o ulozi nacionalnih parlamenta u Europskoj uniji i Protokolu 2 uz Ugovor o funkcioniranju Europske unije o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, gdje su sve države članice EU uspjеле prihvatiti rok od 8 sedmica za izdavanje mišljenja u ime parlamenta država članica u različitim ustavnim sustavima koje predstavljaju.

Radi jasnoće, transparentnosti i otvorenosti zakonodavnog postupka, može se izraditi dokument s obrazloženjem (fizički ili digitalni) u kojem su navedene sve relevantne informacije koje se odnose na međusobne odnose kantonalnih skupština i PFBiH.

Ovaj dokument će sadržavati informacije koje se tiču mišljenja kantonalnih skupština, pojedinosti o datumu početka konzultacijskog postupka, moguće rokove, sažetak relevantnih mišljenja ili sama mišljenja koja je dostavila kantonalna skupština, a u kasnijoj fazi, će uključivati odgovore na sporna pitanja navedena u mišljenjima kantonalnih skupština i sl.

Sve veća vidljivost je u interesu svih strana. Vidljivost se može postići na više načina, kroz objavljivanje obrazloženja, pojedinačnih mišljenja kantonalnih skupština i ostalih relevantnih informacija. U te svrhe, najprikladnije bi bilo iskoristiti Internet stranicu PFBiH, po mogućnosti s odvojenim odjeljkom na glavnoj stranici.

2. Podizanje svijesti javnosti

PODIZANJE SVIJESTI JAVNOSTI O RADU KANTONALNIH SKUPŠTINA

Vrlo općenito i apstraktno zakonodavstvo EU-a postaje konkretno i precizno za građane na kantonalnoj razini. Stoga je važno tokom zakonodavnog postupka naglasiti i vizualizirati zašto su dotični zakoni potrebni u okviru EU integracija. Ovo ne samo da apstraktnu pravnu stečevinu EU čini vidljivom za građane, već i povećava svijest javnosti o radu kantonalnih skupština.

The Project is implemented by the Consortium of the
Hungarian National Assembly, Austrian Parliament and Croatian Parliament

REPUBLIK ÖSTERREICH
Parlament

ORSZÁGGYÜLÉS

HRVATSKI SABOR

This project is
funded by the
European Union

Iskustvo je pokazalo da pored tradicionalnih sredstava komunikacije - poput tiskanih publikacija, pisama, letaka itd. – treba iskoristiti i nove oblike i platforme komunikacije ukoliko se želi postići veća vidljivost, utjecaj ili prednost u današnjem društву.

Stoga kantonalne skupštine trebaju postati aktivne ili povećati svoje prisustvo na Facebooku, Twitteru i Instagramu ili bilo kojoj drugoj platformi (nprimjer Wikipediji) koja je u lokalnom kontekstu prepoznata kao relevantna. U tom je smislu važno prepoznati različitu publiku na koju su usmjerene ove društvene mreže i raznolikost poruka i objava koji se moraju prilagoditi ovisno o platformi koja se koristi.

Studenti su, kao budući akademski građani, posebno važni kao ciljna i skupina od interesa za rad kantonalnih skupština. Moraju se poticati i razvijati programi za srednjoškolce, a po potrebi i za studente. Na raspolaganju su razne forme, poput poziva za pisanje eseja, mogućnosti društvenog angažmana, programa koji se odnose na debatiranje i demokratiju, zajedničkih konferencija, itd.

3. Objedinjavanje resursa

RAZMJENA INFORMACIJA I STRUČNIH ZNANJA IZMEĐU KANTONALNIH SKUPŠTINA I NJIHOVIH KANTONALNIH VLADA

S obzirom na ograničene resurse na razini kantonalnih skupština, unapredjenje razmjene informacija i suradnja s organima vlade na istoj razini može ojačati poziciju kantonalnih skupština u kontekstu EU integracija.

Za početak, mapiranje trenutnog konteksta i kako on funkcionira u različitim kantonima, koje su prednosti i/ili nedostaci prisutni u kantonima, može biti predmet razmatranja, rezimiranja te u konačnici prezentiranja na Konferenciji predsjedatelja. Koordinatori za EU koji će se pridružiti takvom događaju govorit će o svojim metodama rada na web-konferenciji u cilju smanjenja troškova.

Mapiranje kantonalnih praksi, trenutno dostupnih i mogućih opcija udruživanja, bilo koji oblik sustava zajedničkih službi i njihovo funkcioniranje, prednosti takvih sustava, činiti će glavni dio rasprave na Konferenciji generalnih tajnika, a možda i na Konferenciji predsjedatelja u budućnosti.

Mapiranje raspoloživih znanja u oblastima koje se tiču EU te utvrđivanje u kojim od deset kantona se takva znanja mogu pronaći predstavljat će zajedničku aktivnost kantonalnih vlada i kantonalnih skupština, kao i razmatranje načina na koji bi razmjena ljudskih resursa mogla biti rješenje za usmjeravanje relevantnih informacija koje se odnose na EU ka procesu odlučivanja. Ovo bi, nprimjer, moglo uključivati jednog državnog službenika koji posjeduje izvanredna znanja u oblastima koje se odnose na EU, a koji bi istovremeno radio „pod dvostrukim šeširom“, odnosno i u jedinici za poslove EU vlade i u administraciji kantonalne skupštine.

The Project is implemented by the Consortium of the
Hungarian National Assembly, Austrian Parliament and Croatian Parliament

REPUBLIK ÖSTERREICH
Parlament

ORSZÁGGYÜLÉS

HRVATSKI SABOR

This project is
funded by the
European Union

USPOSTAVITI POVJERENSTVA ZA EU U SVIM KANTONALNIM SKUPŠTINAMA

Sve kantonalne skupštine bi trebale uspostaviti Povjerenstva ili dodijeliti nadležnosti koje se odnose na europske integracije postojećim stalnim Povjerenstvima. Ova tijela povećavaju sposobnost kantonalnih skupština da se bave pitanjima koja se odnose na europske integracije.

Ta sposobnost može se dodatno povećati uspostavom specijalizirane administrativne potpore i uskom suradnjom s nadležnim jedinicama za europske integracije u kantonalnim vladama. S obzirom na ograničene resurse kantonalnih skupština, to se može postići pružanjem većeg broja edukacija o pitanjima koja se odnose na EU postojećem osoblju ili korištenjem državnih službenika iz kantonalnih vlasti koji bi istovremeno radili pod „dvostrukim šeširom“ kako je gore opisano.

Kako se odnosi s EU i aktivnosti na transponiranju zakonskih propisa budu intenzivniji, od presudnog je značaja da predsjedatelji Povjerenstava za poslove EU redovito surađuju i koordiniraju svoje aktivnosti. Za početak, Konferencija predsjedatelja može pružiti odličan forum i za ovu vrstu suradnje.

4. Kreiranje baza podataka zakonodavstva i pratećih informatičkih alata

KREIRANJE ZAJEDNIČKE BAZE PODATAKA ZAKONODAVSTVA, BAZE PODATAKA O USKLAĐIVANJU ZAKONA S PRAVOM STEČEVINOM EU I PROMICANJE UPORABE DRUGIH PRATEĆIH INFORMATIČKIH ALATA U CILJU BOLJE KOMUNIKACIJE I SURAĐNJE

Baze podataka koje sadrže zakone nužne su za pravnu sigurnost, a u konačnici i za zaštitu vladavine zakona. Uspostavljanje ovakvih baza podataka na različitim razinama zakonodavstva u Federaciji stoga bi trebalo biti osmišljeno na način koji garantira buduću međusobnu povezanost. Stoga bi ove baze podataka morale biti utemeljene na istim principima i temeljnim meta podacima unutar zemlje.

Slijedom navedenog, ista se načela primjenjuju i na buduću bazu podataka o usklađivanju zakona sa propisima EU. Jednom razvijena baza podataka o usklađivanju zakona s propisima EU trebala bi se temeljiti na istim principima i temeljnim meta podacima unutar cijele zemlje. Ovo bi trebalo olakšati proces usklađivanja zakona sa propisima EU unutar BiH.

S obzirom na zakonodavstvo EU i zakonodavni postupak na europskom nivou, baza podataka koja je najpogodnija za korištenje je europska baza zakonodavnih akata: EUR Lex, <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>. Može se koristiti i IPEX, platforma za međuparlamentarnu razmjenu u EU, <https://www.ipex.eu>.

Iskustva iz 2020. godine snažno su potvrđila važnost korištenja pratećih informatičkih alata, poput, naprimjer, sredstava za videokonferencije. Dostupni su različiti digitalni sustavi koji zahtijevaju mala finansijska sredstva, jednostavni su za uporabu i imaju otvoreni pristupni kod. Međutim, postoje i oni sustavi koji nude besplatne i stručne usluge.

The Project is implemented by the Consortium of the
Hungarian National Assembly, Austrian Parliament and Croatian Parliament

REPUBLIK ÖSTERREICH
Parlament

ORSZÁGGYÜLÉS

HRVATSKI SABOR

This project is
funded by the
European Union

TWINNING PROJECT
Empowerment and further support to the Parliaments of
Bosnia and Herzegovina in EU integration tasks

Može se spomenuti i korištenje zajedničke „cloud“ usluge za kantonalne skupštine, koja bi, po mogućnosti, uključivala i administraciju PFBiH u cilju uvođenja više mogućnosti koordinacije i suradnje u budućnosti.

Neum, 1. srpanj, 2021

Razim Halkić
v.d predsjedatelja
Skupština Una-sanskog kantona

Sladan Ilić
predsjedatelj
Skupština Tuzlanskog kantona

Aida Sirbubalo
predsjedateljica
Skupština Bosansko-podrinjskog
kantona Goražde

Šerif Špago
predsjedatelj
Skupština Hercegovačko-neretvanskog
kantona

Elvedin Okerić
predsjedatelj
Skupština Kantona Sarajevo

Blaž Župarić
predsjedatelj
Skupština Posavskog kantona

Ćazim Huskić
predsjedatelj
Skupština Zeničko-dobojskog kantona

Josip Kvasina
predsjedatelj
Skupština Srednjebosanskog kantona

Ivan Jelčić
predsjedatelj
Skupština Zapadnohercegovačkog
kantona

Jozo Čosić
predsjedatelj
Skupština Kantona 10

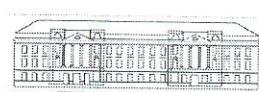
The Project is implemented by the Consortium of the
Hungarian National Assembly, Austrian Parliament and Croatian Parliament

REPUBLIK ÖSTERREICH
Parlament

ORSZÁGGYÜLÉS

HRVATSKI SABOR